

Veszélyhelyzet	Kárelhárítás	
	Személyek mentése	Anyagi javak mentése, környezetvédelem

Általánosan érvényes egészségügyi teendők:

- Az orvosnak mutassuk meg a veszélyforrást jelentő termék biztonsági adatlapját
- Eszméletlen személynek ne adjunk be szájon át semmit
- Hányás esetén a sérült fejét fordítsuk oldalra
- Súlyosan sérült személyt lehetőleg ne mozgassuk, stabilitás biztosítása
- Sérültek kezelésére, megfigyelésére vonatkozó szabályok rendszeres ismertetése

Általánosan érvényes viselkedési szabályok

- Vészhelyzet elhárításához szükséges eszközök megléte, ezek ellenőrzése
- Vészhelyzet esetére érvényes reagálási, értesítési szabályok ismerete, oktatása kötelező
- A helyszín biztosítása a későbbi kivizsgálás eredményességének támogatása (elkerítés, kitűzés, stb)

Közlekedési veszélyek

Rakomány elmozdulása	Helyes teherlekötözési módok megismertetése, teherszállító jármű vezetőjének ismételt ellenőrzése, a teher- és személyszállítás szabályainak betartatása, megfelelő közlekedési és szállító eszközök alkalmazása	Rakomány elmozdulása esetén a szállító járművet meg kell állítani és el kell hagyni. A jármű közelében csak az arra kijelölt vagy engedéllyel rendelkezők tartózkodjanak. Meg kell győződni a rakomány elmozdulásának okáról és ismételt, biztonságos rögzítését el kell végezni, amennyiben ez az adott helyen és körülmények közt lehetséges. Szükség szerint emelőgépek igénybevétele. Kéz, fej, arc védelme
Közúti járművek a munkaterületen	Közúton vagy közelében való munkavégzés veszélyei. Közlekedési baleset és veszélyeztetés	Láthatósági mellény alkalmazása Elkerítés, zászlózás, egyedi kivilágítás Közúti közlekedés szabályainak oktatása Kötelező bejelentések megtétele, engedélyek beszerzése A kijelölt munkaterület elhagyásának tiltása Szükség szerint hatósági közreműködés igénylése
Ködös időben végzett tevékenység	Ködben végzett munkafolyamatoknál, a munkavállalók részére jól láthatósági mellényt kell biztosítani, a munkaterületet le kell határolni.	Rossz látási viszonyok között a, ködben a legtöbb esetben közlekedéssel összefüggő szituációk okozzák a baleseti helyzetet. Ködös időben az utak csúszóssá válnak, a látási viszonyok rosszak, ezért a KRESZ előírásait fokozottan be kell tartani.

Környezeti ártalmak

Kullancs veszély	A munkavállaló figyelmét fel kell hívni a kullancs által terjesztett baktérium okozta megbetegedésre annak érdekében, hogy a kezdeti tünetek (a csípés helye körül körkörös terjedő, kokárdaszerű bőrgyulladás, mérsékelt láz, izomfájdalom stb.) észlelése esetén, azonnal orvoshoz forduljanak.	A munkavállalókat ki kell oktatni a kullancs – csípés megelőzésére (zárt ruházat, a kullancs élőhelyeinek elkerülése, riasztó szerek alkalmazása stb.), valamint a bőrbe fúródott kullancs szakszerű és gyors eltávolítására. Az oktatás a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának közreműködésével történjen. A kullancs eltávolítására szolgáló eszközt (pl.: csipesz) a munkavégzők részére, a munkáltatónak kell biztosítani a munkavégzés helyén.
Rendkívül hideg időben végzett tevékenység	Rossz időjárási viszonyokból eredő veszélyek elsősorban szélben, esőben, hideg közegben végzett munkáknál előforduló betegségek: meghűlés különböző fajtái, légúti bántalmak, tüdőgyulladás	A klíma környezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése céljából munkaszervezési intézkedéseket kell tenni, óránként 5 perc, de legfeljebb 10 perces pihenőidőt kell közbeiktatni. A hidegnek minősülő munkahelyen a munkavállalók részére plusz 50 °C hőmérsékletű teát kell biztosítani.

		KÁRMENTESÍTÉSI TERV Kármentési teendők néhány gyakrabban előfordulható veszélyhelyzet esetére, a teljesség nélkül		Oldalszám: 2 / 4	
Veszélyhelyzet	Kárelhárítás				
	Személyek mentése		Anyagi javak mentése, környezetvédelem		
Rendkívül meleg időben végzett tevékenység	A munkáltató köteles biztosítani, hogy a munkavállalót ne érje nagyfokú hősugárzás. A hősugárzás, akkor minősül nagyfokúnak, ha a léghőmérséklet és a glóbusz hőmérséklet különbsége meghaladja, a minimálisan megkívánt +5 oC hőfok különbség háromszorosát.		Óránként 5-10 perces pihenőidő biztosítása. Ha a munkahelyi klíma zárttéri és szabadtéri munkahelyen a 24 °C értéket meghaladja, a munkavállalók részére igény szerint, de legalább félóránként védőitalt kell biztosítani. A folyadékvesztéséget általában 14-16 °C hőmérsékletű ivóvízzel kell pótolni. E célra alkalmas azonos hőmérsékletű ízesített, alkoholmentes ital is, amelynek cukortartalma az ital 4 súlyszázalékát nem haladja meg, vagy amely mesterséges édesítőszerrel ízesített.		
Villámcsapás veszélye	Magasban illetve terepen, rossz időjárási időjárási körülmények során végzett munka villámcsapásból eredő közvetlen és közvetett kockázatait . Villámcsapás		Villám, villámcsapás főbb jelenségeinek ismertetése Villámcsapás veszélyeinek ismertetése Zivatar idején követendő munkavállalói viselkedési mód előírása, oktatása, alkalmazandó szabályok meghatározása villámcsapás másodlagos hatásainak ismertetése, oktatása villamos hálózatokon Villámvédelmi eszközök alkalmazása Kedvezőtlen időjárási feltételek esetén korlátozásokat kell bevezetni		
Favágás, növényirtás	Munkaterületen veszélyt jelent az egyenetlen, esetleg időjárási hatásoktól csúszós, botlásveszélyes talajszint, a gépek mozgásából adódó elütés és borulásveszély, áramütésveszély, gallyak lehullása Egyéni védőeszközök használata fejjvédő sisak, fültek, védőkesztyű, védőszemüveg és orrmerevítő védőbakancs.		Nagyobb fák, cserjék gallyazása motoros láncfűrészgéppel fadöntéssel módszerrel történik. A munkaterületen gallyazást és cserjeirtást motoros láncfűrészszel, vagy kézi eszközökkel kell elvégezni. (kézi fűrész, metszőolló, stb))		
Áramütés kockázatai					
Áramütés munkavégzés közben	Ha valaki balesetet szenvedett, a cél az, hogy a beteg minél előbb szakszerű orvosi vagy kórházi ellátásban részesüljön A teendők elvi sorrendje: - Ha egyedül van, segélykérés kiáltással - Kiszabadítás az áramkörből - Részesítse elsősegélyben a sérültet - Mentők, orvos hívása - Szükség szerint műszaki mentők tűzoltók értesítése		Kiszabadítás az áramkörből legegyszerűbb módja ha lekapcsoljuk az áramkör főkapcsolóját, ha ezt nem tudjuk megtenni akkor valamilyen szigetelő anyaggal kell eltolni az áramkörből (pl.: fa, többretegű ruha, műanyag). A kiszabadítás után az elsősegély nyújtás azonnali megkezdése. Ne engedjük mozogni, fektessük vagy ültessük le és gondoskodjunk minél előbbi szakszerű ellátásról. Ételt, italt és gyógyszert ne adjunk a betegnek.		
Áramütés kockázatai „civiliek” esetében	Feszültség alatti munkaterületen dolgozó egyéb kivitelezők, személyek önálló mozgásának korlátozása, totális felügyelet alkalmazása Ha valaki balesetet szenved, a szükséges teendők azonosak, mint fent		Ilyen munkaterületen civiliek mozgásának előzetes szabályozása (pl transzformátor állomás festési munkálatai, stb).		
Különféle földmunkák					

KÁRMENTESÍTÉSI TERV

Kármentési teendők néhány gyakrabban előfordulható veszélyhelyzet esetére, a teljesség nélkül

Oldalszám: 3 / 4

Veszélyhelyzet	Kárelhárítás	
	Személyek mentése	Anyagi javak mentése, környezetvédelem
Árokban végzett tevékenység esetén rászóródás, bedőlés	Betemetés megakadályozására munkagödöröket, munkaárkokat dúcolni kell. A munkagödörben munkát végző munkavállalókat egyéni védőfelszerelésekkel ellátni (fejvédő sisak, védőbakancs és védőkesztyű)	A dúcolást a talaj állékonysága, a munkaszint mélysége, valamint a fellépő igénybevételeknek megfelelően kell kialakítani a munkagödör (árok) 5m-nél mélyebb, vagy ha mellette –szakadó lapon belül – statikus és dinamikus terhelés is várható a dúcolás biztonságát számítással igazolni kell. Munkagödörök, munkaárok szélét a szakadó lapon belül csak akkor szabad megterhelni, ha a dúcolás méretezve van, abból származó többletterhelés felvételére. Meg kell akadályozni a föld visszapergését a munkaárkokba. Ezt a célt szolgálja a dúcolt munkagödörknél a pallók kb. 5 cm –es túlnyújtással a térszint felett. 1 m –nél mélyebb munkagödörbe való lejutáshoz elmozdulás ellen rögzített szabványos támasztólétrát kell használni.
Egyéb közmű vezetékek sérülése	Terület kiürítése, érdekelt felek értesítése (Sérülés esetén a sérültek biztosítása, szükség szerint az elsősegélynyújtó láda alkalmazása)	Terület elkerítése, terület biztosítása. Az organizációs rajzok, gépészeti rajzok, a felfestett jelek, a táblás jelölések alapján az energiaforrások lehetőség szerinti elzárása.
Vegyi szennyeződés		
Különféle hígítók kiömlése	Belégzés esetén a sérültet friss levegőre vinni, szoros ruhadarabjait meglazítani. Légzéskimaradás esetén mesterséges lélegeztetés. Szembejutás esetén 10-15 percig öblítsük ki a szemet bő folyóvízzel, közben a szemhéjat széthúzni, a sérült minden irányban mozgassa a szemgolyóját, orvos. Bőrre jutás esetén vegyük le a szennyezett ruhát, vízzel mossuk le. Szükség esetén orvos. Lenyelés esetén vigyük friss levegőre a sérültet, helyezzük nyugalomba, hívjunk orvost.	A szivárgást próbáljuk megszüntetni. A kifolyt anyagot gáttal körülhatárolni, a környezetre jutott anyagot nem éghető nedvszívó anyaggal (homok, száraz, föld, kovaföld) felitatni, össze kell gyűjteni és veszélyes hulladékként kezelni. Vizekbe, közcatornába, talajba való bejutást megakadályozni. Vizekbe, közcatornába való bejutás esetén a területileg illetékes hatóságok és üzemeltetők értesítendők. A talaj szennyeződése esetén a szennyezett talajt össze kell gyűjteni és veszélyes hulladékként kezelni. Gyűjtőforrásokat eltávolítani. Tűzoltáshoz habot, száraz oltóport vagy CO ₂ -t kell használni. Tűzoltásra vízsugár csak a termék biztonsági adatlapján megengedett esetekben alkalmazható. A veszélyeztetett tartályokat vízpermettel hűteni és a veszélyzónából eltávolítani.
Különféle tapaszok, kittek, ragasztók kiömlése	Belégzés: sérültet friss levegőre vinni, légzéskimaradás esetén mesterséges lélegeztetés, orvos. Szembe jutáskor: 15 percig bő vízzel öblíteni, orvos. Bőrre jutáskor: bő szappanos vízzel lemosni, orvos. Lenyeléskor: friss levegő, orvost hívni. Ne hánytassuk. Eszméletvesztés esetén stabil oldalfektetés. Erősen összeragadt testfelületek szétválasztását orvos végezze.	Szellőztetés, gyűjtőforrások eltávolítása. A kifolyt anyagot homokkal, földdel felitatni. Tisztításhoz oldószer nem használható. Alkalmazható tűzoltóanyag: száraz por, CO ₂ , hab. Tűzoltásra vízsugár csak a termék biztonsági adatlapján megengedett esetekben alkalmazható. Élővízbe, csatornába, talajba jutást megakadályozni.
Különféle folyékony festékek, lakkok, műgyanta kiömlése	Belégzés esetén a sérültet friss levegőre vinni, szoros ruhadarabjait meglazítani. Légzéskimaradás esetén mesterséges lélegeztetés. Szembejutás esetén 10-15 percig öblítsük ki a szemet bő folyóvízzel. Szükség esetén hívjunk orvost. Bőrre jutás esetén vegyük le a szennyezett ruhát, szappanos folyóvízzel mossuk le. Oldószeres lemosást ne alkalmazzunk. Lenyelés esetén vigyük friss levegőre a sérültet, helyezzük nyugalomba, hívjunk orvost. Ne hánytassuk. Eszméletvesztés esetén stabil oldalfektetés.	A szivárgást próbáljuk megszüntetni. A kifolyt anyagot gáttal körülhatárolni, a környezetre jutott anyagot nem éghető nedvszívó anyaggal (homok, száraz, föld, kovaföld) felitatni, össze kell gyűjteni és veszélyes hulladékként kezelni. Vizekbe, közcatornába, talajba való bejutást megakadályozni. Vizekbe, közcatornába való bejutás esetén a területileg illetékes hatóságok és üzemeltetők értesítendők. A talaj szennyeződése esetén a szennyezett talajt össze kell gyűjteni és veszélyes hulladékként kezelni. Tűzoltáshoz habot, száraz oltóport vagy CO ₂ -t kell használni. Tűzoltásra vízsugár csak a termék biztonsági adatlapján megengedett esetekben alkalmazható. A veszélyeztetett tartályokat vízpermettel hűteni

		KÁRMENTESÍTÉSI TERV Kármentési teendők néhány gyakrabban előfordulható veszélyhelyzet esetére, a teljesség nélkül		Oldalszám: 4 / 4	
Veszély-helyzet		Kárelhárítás			
		Személyek mentése		Anyagi javak mentése, környezetvédelem	
		és a veszélyzónából eltávolítani.			
Különféle olajok kiömlése		Belégzés esetén a sérültet friss levegőre vinni. Szabálytalan légzés, légzésleállás esetén mesterséges lélegeztetés, és hívunk orvost. Szembejutás esetén 10-15 percig öblítsük ki a szemet bő folyóvízzel. Bőrré jutás esetén szappanos folyóvízzel mossuk le. Szükség esetén hívunk orvost. Lenyelés esetén vigyük friss levegőre a sérültet, helyezzük nyugalomba, hívunk orvost. Ne hánytassuk!		A szivárgást próbáljuk megszüntetni. A környezetre jutott anyagot homokkal, perlittel vagy más felitató anyaggal össze kell gyűjteni és veszélyes hulladékként kezelni. Vizekbe, közcsonákba, talajba való bejutást megakadályozni. Vizekbe, közcsonákba való bejutás esetén a területileg illetékes hatóságok és üzemeltetők értesítendőek. A talaj szennyeződése esetén a szennyezett talajt össze kell gyűjteni és veszélyes hulladékként kezelni. Tűzoltáshoz habot, száraz oltóport vagy CO2-t kell használni. A veszélyeztetett tartályokat vízsugárral kell hűteni.	
Robbanásveszélyes környezet és eszközök					
Sűrített oxigén kiáramlása a gáz-palackból		Gázömlés esetén ki kell üríteni a területet. Szellőztetés. Orvost hívni. Légzésleállás esetén mesterséges lélegeztetés.		Meg kell kísérelni a gázkiáramlás elzárását. Meg kell akadályozni a csatornába, pincékbe, munkagödrökbe való bejutását. Tűz környezetéből el kell távolítani a palackot, vagy védett helyről vízzel hűteni. Gyújtóforrások megszüntetése.	
Disszugáz (acetilén) kiáramlása a gáz-palackból		Gázömlés esetén ki kell üríteni a területet. A környező levegőtől független légzőkészülék használata. Szellőztetés. Sérültet légzőkészülék használata mellett friss levegőre vinni, orvost hívni. Légzésleállás esetén mesterséges lélegeztetés.		Szellőztetés. Gyújtóforrások megszüntetése. Ha lehet, le kell zárni a gázkiáramlást. Kiáramló égő gázt csak akkor szabad oltani, ha feltétlenül szükséges. Minden más tüzet el kell oltani. Acetilénbomlás gyanúja esetén (meleg lesz a palack, korom jön ki a szelepen), elzárni a palackszelepet, védett helyről intenzíven hűteni vízzel a palackot. Ha nem sikerül megállítani a felmelegedést, a területet kiüríteni, tűzoltókat értesíteni, mert robbanásveszélyes.	
Festékszóró		Belégzés esetén a sérültet friss levegőre vinni. Bőrré, szembejutás esetén bő vízzel öblíteni. Szükség esetén orvost hívni.		A folyadék, poranyag összegyűjtése. Vizekbe, közcsonákba, talajba történő bejutását megakadályozni.	
Magasban végzett munkák					
Meg-csúszás oszlopon		A munkavállaló megcsúszott és a munkavállaló függve marad a lezuhanás ellen védő kötéletén, az oszlopon és nem tud fogást venni, az ismételt három pontos mászáshoz, munkahelyzet elfoglaláshoz		Figyelő munkatárs azonnal köteles segítségére sietni, e segítségnyújtás lépéseinek meghatározása, oktatása Ha veszélyes helyzetéből kiszabadult a földre kell visszatérnie munkáját, csak akkor folytathatja, ha úgy ítéli meg, hogy nem sérült meg, közérzete megfelelő	
Oszlop megdőlése		A vezetékszerelés közben, a nem megfelelő bontási technológia miatt az oszlop állékonysága meggyengült az oszlop megdőlt		A figyelő munkatárs haladék nélkül köteles a munkatárs segítségére sietni A megdőlt oszlop rögzítésének technológizálása, oktatása Oszlop kötelező elhagyása	
Oszlop-fejnél eszmélet-vesztés		Az oszlopfőjénél folyó munka közben a munkatárs rosszul lett, eszméletét veszítette, vagy áramütés érte		Azonnali segítségkérés, feszültség alatti állapot feltételezése, Mentés oszlopról: a feladat részletes technológizálása, oktatás	